

913 15. Febr. 1890; 1. Beh. af Lovs. om Anlæg af en Frihavn ved Åbyon, m. m.

914

Bestemmelser, jaa siger jeg, at for at kunne tage disse Bestemmelser, maatte man vide to ting. Den ene er, hvilken Toldlov, hvilke gældende Toldbestemmelser, vi ville have til den Tid, naar Frihavnsansæget træder i kraft — jeg tvivler om, at Nogen vil kunne bevare det Spørgsmaal. For det Andet maatte man vide, for ikke at gjøre meget stort på spildt Arbeide, med nogenlunde Rimelighed, hvilke Produktionsvirkomheder der ville etablere sig paa Frihavnsterriotoriet. Det vilde dog være et noget ubbilligt Forlangende, at man skulde syge at finde en Bestemmelse om Indførel af Varer fra Frihavnsterriotoriet til Forbrug her i Landet, over helse Linien, for alle mulige Varer, uden at der muligvis hverken nu eller i en nærmere Fremtid eller maatte nogenstinde bliver Spørgsmaal om at producere saadanne Varer paa Territoriet. Jeg synes altsaa, der vil være det Forstandige Rimelige, at man først træffer disse Bestemmelser, naar man ved, at der overhovedet bliver et Frihavnsterriatorium, at man ikke anvender Arbeidet forud paa disse ikke lette Undersøgelser, før man ved, at det saar praktisk Betydning. Men dertil kommer jo ogsaa, at disse Bestemmelser nødvendigvis ogsaa maal være foranderlige, at de nødvenligvis maal forandres, efterhaanden som ikke blot vore Toldsatser forandres, men ogsaa efterhaanden som Produktionsvirkomhederne udvile sig og det paa forskellig Maade. Jeg skal gjøre opmærksom paa et tilshyldende lille Spørgsmaal, der ogsaa knytter sig her til, og det er Spørgsmålet om, hvorvidt og hvilken Grad det skal være i Tolk tilladt at fortære toldfrit indførte Varer paa Frihavnsterriotoriet. Det synes at være et lille Spørgsmål, men det er det ikke alligevel, naar man ser hen til den Rolle, det spiller ved mange professionelle Virkomheder, hvad Udgift der anvendes paa Arbeiderne, og at Arbeidslønnen maal kunne haves billigere, naar Arbejdskraften spiller med toldfrie Varer, end naar den lever af toldpligtige Varer. Ullsamme dette lille Spørgsmål som det kan have sine Vireligheder at faae passende udførel, spiller ogsaa en Rolle i de Bestemmelser som nødvendigvis maal træffes, naar vi engang kommer til at praktisere med Frihavnens og med Friproduktionsterriotoriet. Jeg tror i Virkeligheden, at det vil være ubbilligt at forslange,

at Regjeringen skulde foretage disse Undersøgelser og bringe et Forslag tilveje, førend man er paa det Meste med, at der i Virkeligheden bliver en Frihavn, og jeg tror heller ikke, at Rigsdagen vilde være vel tjent med ved Siden af de vanstelige Overveielser om Frihavn eller ikke Frihavn tillige at stille bestjæltig sig med den endnu mere vanstelige Undersøgelse om disse seerlige Bestemmelser. Toldbestemmelser, eller hvad man vil kalde dem, i selve det Lovforslag, som afgjør Frihavnens Stæbne? Det cerede Medlem fandt det ikke rigtigt, at den Kommission, som jeg i Henholt til Loven af 23de Marts 1888 nedsatte til Undersøgelse af Frihavnsspørgsmålet, ikke havde været opfordret til at udtale sig, om der overhovedet var Anledning til at anlægge en Frihavn eller ikke. Men hvad dette angår, skal jeg henweise til Ordlyden af den Lovbestemmelse i Henholt til hvilken jeg har ladet foretage Undersøgelsen. Det hedder i § 2, at der bevisges det og det Besløb til Undersøgelser og Planer angaaende Tilveiebringelse af en Frihavn. Da Bevillingen blev given, gik man ud fra, at de Undersøgelser og Planer skulde i hvert Fald tilveiebringes. Spørgsmålet, om disse Undersøgelser skulde bruges ved Tilveiebringelse af en Frihavn eller ikke, blev udeliget forbeholdt til Rigsdagens og Regjeringens senere Afgjørelse. Det cined, hvori jeg fulgte Begebeløbet, var kun for at foretage Undersøgelser og tilveiebringe Planer, og jeg har betrebet mig for at løse denne Opgave saa fuldig, som det efter det givne Besløb var muligt; at selve Resultaterne af disse Undersøgelser, og hvad Mere der er ere fremkomme igennem min Kollega Indenrigsministeren og ikke Finantsministren, antager jeg ikke behøver nogen nærmere Forclaring. Det kan manere behøve en Forclaring, hvorfor Finantsministeren fulgt Beslut til at foretage Undersøgelse og stasffe Planer og ikke Indenrigsministren, men cerede Medlemmer ville maatte erindre, at Bevillingen om Midler til Undersøgelse om en Frihavn blev indført paa et Lovforslag, som jeg havde forelagt angaaende Tilveiebringelse af et Frilager, en Opgave, som absolut ikke for Finantsministeren, da Frilaget skulde bygges paa Toldbodpladsen og beboes under Finantsministeriets og Toldvirjeters Styrkens overvagt.